

19. Рабінович П. М. Права людини і громадянина у Конституції України (до інтерпретації вихідних конституційних положень) / П. М. Рабінович. – Х. : Право, 1997. – 64 с.
20. Погорілко В. Ф. Конституційне право України : підручник / В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко ; за заг. ред. В. Ф. Погорілка. – К. : Прецедент, 2009. – 344 с.
21. Совгиря О. В. Конституційне право України : навч. посіб. / О. В. Совгиря, Н. Г. Шукліна. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 632 с.
22. Шость Н. В. Конституція України: права і свободи громадян : навч.-метод. посіб. у запитаннях і відповідях / Н. В. Шость. – Х. : Константа, 1998. – 182 с.
23. Самигуллин В. К. Основы российского конституционного права : учеб. пособие / В. К. Самигуллин. – Уфа : Изд. Башкир. гос. ун-та, 2000. – 170 с.
24. Саблин Д. А. Права человека : учеб. пособие / Д. А. Саблин. – Оренбург : ОГУ, 2004. – 166 с.
25. Баглай М. В. Конституционное право Российской Федерации : учеб. для вузов / М. В. Баглай, Б. Н. Габричидзе. – М. : ИНФРА М – Кодекс, 1996. – 512 с.

Надійшла до редколегії 12.04.2011

КОЛОМИЕЦ Ю. Н., ЗАДЕРИЙ И. А. ДОСТОИНСТВО ЧЕЛОВЕКА КАК ЮРИДИЧЕСКАЯ КАТЕГОРИЯ

Рассмотрена проблема определения достоинства как юридической категории. Исследованы различные подходы ученых к определению существенных характеристик данного социального и правового феномена. Определены характерные признаки, позволяющие выделить объективную и субъективную составляющие данного юридического явления.

KOLOMIETS Y., ZADERIY I. THE DIGNITY OF A HUMAN AS A LEGAL CATEGORY

The definition of dignity as a legal category is given. The different approaches of scientists to determine the essential characteristics of the social and legal phenomenon are researched. The characteristic features that allow separate objective and subjective components of this legal phenomenon is determined.

УДК 321.011

В. Д. ГАПОТІЙ,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри історії та правознавства

Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

СУПЕРЕЧЛИВІСТЬ ПРАВОВОЇ КОНЦЕПЦІЇ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ (ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ ПІДХІД)

Звернуто увагу на значущість мовних правовідносин у сучасному українському суспільстві, що забезпечують повноту суверенітету держави, суверенітету нації, суверенітету народу. Розглянуто загальнодержавні проблеми вживання української мови в офіційному спілкуванні та в інших публічних сферах суспільного життя на всій території України.

Законодавчі акти Української РСР кінця 80-х років та незалежної України початку 90-х років справедливо вважались одними з найбільш сприятливих для забезпечення розвитку мовної політики, в тому числі прав національних меншин. Закон Української РСР «Про мови в Українській РСР» (1989 р.), Декларація прав національностей України (1991 р.), Закон України «Про національні меншини в Україні» (1992 р.) випередили в часі прийняття Радою Європи провідних міжнародно-правових документів у цій сфері правовідносин: Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, Рамкової конвенції про захист національних меншин. Певні елементи етнополітики майбутньої незалеж-

ної держави були закладені в Декларації про державний суверенітет України (1990 р.) та Декларації прав національностей України (1991 р.), які, визначаючи Україну як суверенну національну державу, що розвивається на основі здійснення українською нацією своїх невід'ємних прав, проголосили, що громадяни всіх національностей становлять народ України, передбачили рівність перед законом усіх, незалежно від походження, расової та національної приналежності, мови тощо; гарантували всім національностям, що проживають на території України, право вільного національно-культурного розвитку, можливість утворення національно-адміністративних одиниць.

Сьогодні означені досягнення через певні негативні процеси в Україні втрачають свої позиції. І хоча на сьогодні правлячий політикум і окремі публічні особи в державі та навіть деякі ЗМІ наголошують на відсутності суперечностей у мовному питанні, вони або лукавлять, або добросовісно помиляються. Тому важко переоцінити актуальність питання про значущість мовних правовідносин у сучасному українському суспільстві, що забезпечують повноту суверенітету держави, суверенітету нації, суверенітету народу.

Відходячи від жорсткого юридичного позитивізму і неопозитивізму, вузько нормативного праворозуміння, що вже протягом майже століття безмежно панують у вітчизняній правовій науці і практиці, в даній роботі ми робимо спробу з методологічних і концептуальних позицій дійсного, а не удаваного верховенства права, раціоналістичного (юснатуралістичного) праворозуміння, тобто з позицій «елегантної» юриспруденції, філософії права, звернутись на основі концептуальних досягнень окремих фахівців юриспруденції до питання недосконалості нормативно-правового та інтерпретаційно-правового впливу на суспільні відносини з приводу використання мов в Україні. Дане питання розглядається в роботі як невід'ємна складова державного ладу і державного суверенітету.

Суверенітет¹ держави – політико-юридична властивість державної влади, що означає її верховенство і повноту усередині країни, незалежність і рівноправність зовні. Розрізняють два аспекти державного суверенітету:

1) *внутрішній*: виражає верховенство і повноту державної влади стосовно всіх інших організацій у політичній системі суспільства, її монопольне право на законодавство, керування і юрисдикцію² усередині країни в межах усієї державної території;

2) *зовнішню*: виражає незалежність і рівноправність держави як суб'єкта міжнародного права у відносинах з іншими державами, неприпустимість утручання у внутрішньодержавні справи ззовні.

¹ Термін суверенітет (від фр. «верховна влада») стосовно держави вперше ужитий Ж. Боденом у XVI ст.

² Юрисдикція (від лат. «суд», «судочинство») – обсяг повноважень відповідних державних органів (суду, арбітражного суду, адміністративних органів тощо) вирішувати спори про право і справи про правопорушення, зокрема оцінювати дії особи з погляду правомірності і застосовувати юридичні санкції до правопорушників.

Внутрішній суверенітет називають ще законодавчим суверенітетом, оскільки він припускає право законодавчої влади видавати закони.

У Конституції України 1996 р. проголошується: «Суверенітет України поширюється на всю її територію» (ст. 2) [1]. Суверенітет мають будь-які держави незалежно від розміру їх території, кількості населення, форми правління та устрою. Суверенітет держави є основним принципом міжнародного права. Він закріплений у Статуті ООН та інших міжнародно-правових документах.

Держава має суверенні права: право війни і миру, право видавати закони, право формувати державні органи, право визначати свою атрибутику (символіку тощо), право встановлювати податки, право призначати своїх представників в інші держави і міжнародні організації, право вступати в міждержавні союзи тощо.

Однак держава не вправі робити усе, що вважає за необхідне, стосовно інших держав. Проти таких дій застерігає міжнародне право. Наприклад, державам забороняється застосовувати силу проти інших держав, за винятком самооборони або уповноваження з боку Ради безпеки ООН. Іншим обмеженням волі дій держави є юридичний обов'язок виконувати укладені їм договори. Так, члени Європейського Союзу уклали між собою договір, відповідно до якого велика частина їхнього економічного життя підлягає керівництву Союзу. Крім того, Європейський Союз має власну систему права і власний суд, що виходить із принципу, що у разі виникнення суперечностей між законами Союзу і законами держави-члена пріоритет належить законам Союзу. Незважаючи на ці обмеження, члени Європейського Союзу залишаються суверенними державами.

Варто відрізнити суверенітет держави від суверенітету народу і суверенітету нації.

Суверенітет народу (народ – громадяни всіх національностей, що проживають на території даної країни) означає верховенство народу як джерела і носія влади, його право самому вирішувати свою долю, безпосередньо або через представницькі органи брати участь у формуванні напрямку політики своєї держави, складу його органів, контролювати діяльність державної влади.

Суверенітет народу, закріплений у конституції, – якісна характеристика демократії, демократичного режиму в державі. У ст. 5 Конституції України зазначено: «Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування».

Суверенітет держави не обов'язково припускає суверенітет народу. Суверенітет держави може поєднуватися з відсутністю суверенітету народу, з тоталітарним режимом, деспотією. Як правило (але не завжди) відсутність зовнішнього суверенітету держави тягне втрату суверенітету народу як внутрішньої волі його політичного становища. У демократичній державі джерелом і основою співробітництва усієї влади є *установча влада народу*. Тут суверенітет народу є джерелом державного суверенітету.

Суверенітет нації³ означає повновладдя нації, що реалізується через її основні права. Основні права нації – гарантована законом міра волі (можливості) нації, що відповідно до досягнутого рівня еволюції людства здатна забезпечити її існування і розвиток. Міра волі закріплена як міжнародний стандарт як загальних і рівна для всіх націй. До основних прав нації належать:

– право на існування і вільний розвиток, володіння реальною можливістю визначати характер свого національного життя, включаючи здатність реалізувати право на політичне самовизначення (державна самоорганізація – аж до державотворення);

– право на вільний розвиток національних потреб – економічних і соціальних;

– право на духовно-культурний розвиток, повагу національної честі і гідності, розвиток національної мови, звичаїв, традицій;

– право розпоряджатися природними і матеріальними ресурсами на своїй території;

– право на мирне співіснування з іншими народами і націями;

– право на екологічну безпеку тощо.

Таким чином, суверенітет нації, її **повновладдя** означає реальну можливість визначати характер свого національного життя, самостійно вирішувати питання, що стосуються розви-

тку національної волі і національних потреб, право на повагу національної честі і гідності, розвиток культури, мови, звичаїв, традицій, створення національних установ. Повновладдя однієї нації неможливе без дотримання суверенітету інших націй і народностей, без поважно-го ставлення до їх національних потреб і прав.

Український народ політично самовизначився, створивши самостійну незалежну державу. Держава Україна сприяє консолідації і розвитку української нації, збереженню історичної пам'яті, традицій і культури, враховує етнічну, культурну, мовну і релігійну самотність її корінних народів і національних меншин. Конституція України визначила українську мову державною мовою, підкресливши, що держава забезпечує всебічний розвиток як української мови у всіх сферах громадського життя, так і вільний розвиток, використання і захист російської та інших мов національних меншин України (ст. 10).

У багатонаціональній державі її суверенітет не може бути суверенітетом однієї нації як етносоціальної спільноти. Він містить у собі обов'язок стосовно інших націй, що є сучасниками «титальної» нації, існують паралельно з нею.

Державний суверенітет, здійснюваний багатонаціональною державою, повинний гарантувати суверенітет кожної з націй, що об'єдналися. Якщо нація здійснила своє право на політичне самовизначення шляхом об'єднання в союзну державу (федерацію), суверенітет кожної з націй, що об'єдналися, досягається шляхом забезпечення суверенних прав суб'єктів союзу, що поступилися частиною своїх прав багатонаціональній державі (наприклад охороною загальних державних кордонів, реалізацією загальної фінансової, податкової й оборонної політики).

Головною умовою є те, щоб нація, що становить більшість у країні і дала назві державі, не використовувала свою перевагу для обмеження прав представників іншої нації. Протиправною і неприпустимою є будь-яка національна дискримінація або прагнення однієї нації підкорити іншу.

Відповідно до Статуту ООН, будь-яке державне утворення повинне поважати права нації на самовизначення і забезпечити гарантії даного права. Однак право на самовизначення не тотожне праву на державний суверенітет. Не можна ставити знак рівності між правом народів на самовизначення і правом на відділення, на входження до складу тієї або іншої держави, а також вихід зі складу держави. *Національний суверенітет не обов'язково припускає державний суверенітет*. Самовизначення може мати

³Нація (у юридичному значенні) рівнозначна терміну «народ». У термін «нація» вкладається і зміст громадянства. Нація – громадяни держави різних національностей, що об'єднані вирішенням природних, політичних і психологічних проблем. Ця подібність виникає внаслідок проживання на одній території і тривалого спілкування один з одним. Нація (в етнічному значенні) – етносоціальна спільнота, у якій сформувалася самосвідомість своєї ідентичності (спільність історичної долі, психології і характеру, схильність до національних, матеріальних і духовних цінностей тощо), а також територіально-язикова і господарсько-економічна єдність. Населення – сукупність фізичних осіб, незалежністю від їх національності і громадянства, що законно проживає на території конкретної держави.

форму культурної автономії, тобто розвиток національної мови, викладання рідною мовою, відновлення і розвиток власної культури, мистецтва тощо. Якщо всі народи, що входять до багатонаціональної держави, будуть домагатися права державотворення (державного суверенітету), то світ буде втягнутий у хаос. Державний, народний і національний суверенітети взаємозалежні в демократичній державі.

Україна як суверенна демократична держава втілює в собі суверенітет держави, суверенітет нації і суверенітет народу. Реалізація в Україні права на політичне самовизначення, аж до відділення (вищий ступінь національного суверенітету, що тягне встановлення державного суверенітету), є об'єктивно закономірним процесом [2, с. 45–51].

Положення про українську мову як державну містяться у розділі I «Загальні засади» Конституції України [1], який закріплює основи конституційного ладу в Україні. Поняття державної мови є складовою більш широкого за змістом та обсягом конституційного поняття «конституційний лад». Іншою його складовою є, зокрема, поняття державних символів. Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові (ч. 3 ст. 5 Конституції України). Положення ст. 10 Конституції України, як і інших статей розділу I «Загальні засади», можуть бути змінені тільки у порядку, передбаченому ст. 156 Конституції, шляхом прийняття закону, який затверджується всеукраїнським референдумом. Публічними сферами, у яких застосовується державна мова, охоплюються насамперед сфери здійснення повноважень органами законодавчої, виконавчої та судової влади, іншими державними органами та органами місцевого самоврядування (мова роботи, актів, діловодства і документації, мова відносин цих органів тощо). До сфер застосування державної мови можуть бути віднесені також інші сфери, які відповідно до ч. 5 ст. 10 та п. 4 ч. 1 ст. 92 Конституції України визначаються законами. Зокрема, відповідно до чинних законів питання застосування української мови визначено щодо розгляду звернень громадян; діяльності Збройних Сил України та Національної гвардії України; видання друкованої продукції, призначеної для службового та ужиткового користування, що розповсюджується через державні підприємства, установи і організації (бланки, форми, квитанції, квитки, посвідчення, дипломи тощо); висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації; оформлення митних документів тощо.

Стаття 6 Закону України «Про основи національної безпеки України» закріплює положення про те, що одним із пріоритетів національних інтересів України є: гарантування конституційних прав і свобод людини і громадянина; розвиток громадянського суспільства, його демократичних інститутів; захист державного суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності державних кордонів, недопущення втручання у внутрішні справи України; зміцнення політичної і соціальної стабільності в суспільстві; **забезпечення розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території України** (виділення наше – В. Г.), гарантування вільного розвитку, використання і захисту російської, інших мов національних меншин України [3]. Тому серед основних напрямів державної політики з питань національної безпеки у ч. 10 ст. 8 указанного Закону було передбачено «формування і вдосконалення політико-правових, соціально-економічних та духовно-культурних засад етнічнонаціональної стабільності, відпрацювання ефективних механізмів узгодження інтересів етнічних спільнот та розв'язання міжнаціональних суперечностей» [3].

До кінця 1999 р. розуміння та застосування ст. 10 Конституції України в широкому демократичному контексті формувало певні позитивні умови і для відродження української мовної традиції, і для захисту мовних прав і свобод російської та інших мов національних меншин в Україні. Такий стан відображав ціннісні складові народнісного, національного і державного суверенітету України. Однак звернення народних депутатів до Конституційного Суду України за офіційним тлумаченням змісту вказаної статті суттєво змінило ситуацію. При цьому не можна сказати, що зміни, які відбулись, доцільно визначати як позитивні. Конституційний Суд України після розгляду означеного звернення, вирішив, що положення ч. 1 ст. 10 Конституції України, за яким «державною мовою в Україні є українська мова», треба розуміти так, що українська мова як державна є обов'язковим засобом спілкування на всій території України при здійсненні повноважень органами державної влади та органами місцевого самоврядування (мова актів, роботи, діловодства, документації тощо), а також в інших публічних сферах суспільного життя, які визначаються законом (ч. 5 ст. 10 Конституції України) [4].

Поряд з державною мовою при здійсненні повноважень місцевими органами виконавчої

влади, органами Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування можуть використовуватися російська та інші мови національних меншин у межах і в порядку, що визначаються законами України.

Виходячи з положень ст. 10 Конституції України та законів України щодо гарантування застосування мов в Україні, в тому числі у навчальному процесі, мовою навчання в дошкільних, загальних середніх, професійно-технічних та вищих державних і комунальних навчальних закладах України є українська мова.

У державних і комунальних навчальних закладах поряд із державною мовою відповідно до положень Конституції України, зокрема ч. 5 ст. 53, та законів України, у навчальному процесі можуть застосовуватися та вивчатися мови національних меншин [1].

Такий лаконізм та нормативність офіційної інтерпретації Конституційного Суду України щодо змісту ст. 10 Конституції України створили таку ситуацію в означеній сфері суспільних відносин, що за декілька років застосування сприяли формуванню умов, у яких мільйони дітей і їх батьків позбавляються конституційного права на навчання мовою, яку вони вважають рідною, потрапляють у повну залежність від держави, а держава отримує можливість, спираючись на неконституційне рішення Суду, безперешкодно нав'язувати свою волю як особі, так і суспільству.

У цьому контексті заслуговує на увагу окрема думка на сьогодні екссудді Конституційного Суду України О. М. Мироненка стосовно Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями 51 народного депутата України про офіційне тлумачення положень ст. 10 Конституції України щодо застосування державної мови органами державної влади, органами місцевого самоврядування та використання її у навчальному процесі в навчальних закладах України [5]. Його професійні міркування щодо конституційності прийняття рішення Конституційним Судом України заслуговують на особливу увагу тому, що переважна їх частина виправдалася часом і, крім цього, дуже мало відома широкому загалу українського суспільства.

Зокрема суттєвий інтерес становить думка О. М. Мироненка щодо прагнення Конституційного Суду України у своєму офіційному тлумаченні поширити сферу обов'язкового вживання української мови. Так, нові норми права, сформульовані Конституційним Судом України у вигляді офіційного тлумачення, ма-

ють і всі класичні ознаки статей закону. Про це свідчать не лише формальний аналіз їх змісту і структури, а й (чи то навмисна, чи то випадкова) текстуальна тотожність із статтями чинних законів або законопроектів, які тільки подані до розгляду Верховній Раді України. По-третє, Рішення Конституційного Суду України (пункти 1 і 2 резолютивної частини) є неконституційним і за змістом. Квінтесенція ч. 1 ст. 10 Конституції України, за якою «державною мовою в Україні є українська мова» полягає в тому, що українська мова є національною офіційною і робочою мовою саме держави, а не громадянського суспільства чи приватної особи. *Тому застосування (а не спілкування, як зазначається у Рішенні) української мови є обов'язковим виключно для сфери державної (а не громадської чи приватної) діяльності, особливо у частині, що стосується мови офіційних актів та державної документації.*

Приписи ж щодо «обов'язковості спілкування українською мовою в інших публічних сферах суспільного життя», не можуть встановлюватися не тільки Конституційним Судом України, а й законом, оскільки це буде суперечити передусім як ч. 2, так і ч. 3 ст. 10 Конституції України. Словосполучення «публічні сфери суспільного життя» взагалі є неприйнятним ні з юридичної, ні з граматичної точки зору. Консерватизм нормативістів відомий, але і він повинен мати межі хоча б здорового глузду. Розуміння публічного як державного відкидає Україну на рівень юриспруденції початку першого тисячоліття, тобто часів Давнього Риму, не говорячи вже про те, що офіційний вираз «державні чи одержавлені сфери суспільного життя» з позицій сучасного праворозуміння інакше як позбавленим смислу ніхто б не оцінив. На межі третього тисячоліття українська мова вживає латинське *publicus* як «громадський», тобто у такому самому значенні, як і «суспільний». У цьому розумінні «винахід» Суду сприймається як тавтологія у вигляді «громадських сфер громадського життя». Втрачає смисл словосполучення «публічні сфери суспільного життя» і в найширшому значенні терміну «публічний» – гласний, відкритий, неприватний, такий, що здійснюється у присутності людей, публіки тощо, оскільки інших, окрім масонства, сфер у суспільному житті, мабуть, не буває.

Але в будь-якому розумінні наведеного словосполучення за текстом Рішення до «інших публічних сфер суспільного життя» не належить «здійснення повноважень органами державної влади та органами місцевого самоврядування».

Отже, ним охоплюється все коло громадського людського буття, тобто відносин, що виникають за участю людей, насамперед у громадах, публічному спілкуванні, на зборах, демонстраціях, мітингах, маніфестаціях, публічних місцях (слухачів, глядачів, відвідувачів, читачів тощо) та під час інших заходів, доступних не визначеному чи визначеному числу громадян. Це означає, що словосполучення «інші публічні сфери суспільного життя» є не що інше, як своєрідний, невдалий аналог поняття «громадянське суспільство» чи конституційного терміна «сфери суспільного життя» (ч. 2 ст. 10 Конституції України). Що ж до останньої, то держава аж ніяк не зобов'язує, а лише забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови, тобто надає чи створює необхідні матеріальні умови, засоби, охороняє від посягань на українську мову з боку будь-кого, виявляє про неї постійну турботу, здійснює най-

вище піклування, догляд, опікування, кураторство, дбайливість, старанність тощо. Тільки так можна тлумачити термін «забезпечувати». І будь-який закон чи рішення Конституційного Суду України щодо обов'язковості, примусового нав'язування громадянському суспільству якоїсь однієї мови не відповідатиме Конституції України.

Не є конституційним і положення, сформульоване Судом у ч. 2 п. 2 Рішення. Воно суперечить ч. 3 ст. 10 Конституції України, яка гарантує (тобто тут держава не тільки забезпечує, як у попередній частині, а й виступає у ролі гаранта, поручителя у виконанні сформульованого далі власного обов'язку) вільний розвиток, використання і захист російської та інших мов національних меншин. Таку жорстку, імперативну конституційну норму Суд підмінив досить розпливчастою диспозитивною формулою «можуть використовуватися» [5].

Список використаної літератури

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Скакун О. Ф. Теория государства и права : учебник / О. Ф. Скакун. – Харьков : Консум ; Ун-т внутр. дел, 2000. – 704 с.
3. Про основи національної безпеки України : закон України від 19 черв. 2003 р. № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 6. – Ст. 351.
4. Рішення Конституційного Суду України у справі про офіційне тлумачення положень статті 10 Конституції України щодо застосування державної мови органами державної влади, органами місцевого самоврядування та використання її у навчальному процесі в навчальних закладах України (справа про застосування української мови) // Вісник Конституційного Суду України. – 2000. – № 1.
5. Окрема думка судді Конституційного Суду України Мироненка О.М. стосовно Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями 51 народного депутата України про офіційне тлумачення положень статті 10 Конституції України (254к/96-ВР) щодо застосування державної мови органами державної влади, органами місцевого самоврядування та використання її у навчальному процесі в навчальних закладах України (справа про застосування української мови) // Вісник Конституційного Суду України. – 2000. – № 1.

Надійшла до редколегії 16.03.2011

ГАПОТИЙ В. Д. ПРОТИВОРЕЧИВОСТЬ ПРАВОВОЙ КОНЦЕПЦИИ РЕЧЕВОЙ ПОЛИТИКИ ГОСУДАРСТВА (ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВОЙ ПОХОД)

Обращено внимание на значимость языковых правоотношений в современном украинском обществе, что обеспечивает полноту суверенитета государства, суверенитета нации, суверенитета народа. На основе теоретико-практического анализа отдельных статей Конституции Украины рассмотрены общегосударственные проблемы применения украинского языка в официальном общении и в других публичных сферах общественной жизни на всей территории Украины.

GAPOTIY V. CONTRADICTION OF LEGAL CONCEPTION OF THE STATE LANGUAGE POLICY (THEORETICAL AND LEGAL APPROACH)

The attention is paid to importance of language policy in present Ukrainian society that provides completeness of the state, nation and people sovereignty. State problems of the Ukrainian language application in the official communication and in the other areas of public life all over Ukraine have been marked on the basis of theoretical and practical analysis of the certain articles of the Ukrainian Constitution